

POSTANOWIENIE

26 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

na posiedzeniu niejawnym 26 września 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
przeciwko Województwu [...] w L.
z udziałem interwenienta ubocznego S. spółki akcyjnej w S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Województwa [...] w L.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 8 listopada 2022 r., I ACa 329/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od pozwanego Województwa [...] w L. na rzecz powódki E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 listopada 2022 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z 4 lutego 2022 r. w sprawie o zapłatę.

Od wyroku Sądu drugiej instancji pozwany wskazując na oczywistość skargi kasacyjnej zarzucił, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe i powołał zarzut skargi odnoszący się do podstaw kasacyjnych, czyli braku ustalenia obowiązującej i skonkretyzowanej normy materialnoprawnej, której naruszenie pozwalałoby na stwierdzenie bezprawności postępowania pozwanego i przyznanie odszkodowania na podstawie art. 417 § 1 k.c.

Skarżący wskazał ponadto na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wątpliwości czy w przypadku, gdy w trakcie prowadzonej przebudowy drogi publicznej zapewniono nieruchomości sąsiadującej faktyczny i prawny dostęp do drogi publicznej to norma art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy Prawo budowlane może stanowić samodzielną podstawę prawną do przyznania odszkodowania na podstawie art. 417 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżącego obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie ilości przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest przecież jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Skarga nie jest oczywiście uzasadniona. Powołując się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), strona powinna przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych przez nią przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11). Skarżący formułując tę przesłankę ograniczył się do odesłania do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest dalece niewystarczające (por. postanowienie z 16 kwietnia 2002 r., V CZ 33/02). Wobec wyraźnego oddzielenia w art. 398⁴ § 1 k.p.c. uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania od uzasadnienia podstaw kasacyjnych nie można przyjąć, że jeden i ten sam element konstrukcyjny skargi w postaci ogólnego uzasadnienia podstaw skargi stanowi zarazem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienie z 13 listopada 2007 r., III CSK 268/07).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga – jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego – sformułowania tego zagadnienia z przytoczeniem wiążących się z nim konkretnych przepisów prawnych oraz przedstawienia argumentów świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (zob. m.in. postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 25 maja 2021 r., II CSK 96/21). Występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w zasadzie powinno spełniać wymagania stawiane zapytaniu przedstawianego przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia SN: z 24 października 2012 r., I PK 129/12; z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15). Co więcej, przedstawione istotne zagadnienie nie może być pytaniem o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem konkretnej sprawy

i polemiką ze stanowiskiem Sądów *meriti*, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Przedstawione przez skarżącego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowią w istocie próbę polemiki z Sądami *meriti*, gdyż kwestia odpowiedzialności organu władzy publicznej za szkody wyrządzone poprzez niezgodne z prawem zaniechanie lub działanie przy wykonywaniu władzy publicznej była już przedmiotem rozważań Sadu drugiej instancji, który odwołanie się przez Sąd Okręgowy do norm zawartych w art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, uznał w świetle okoliczności faktycznych sprawy, za w pełni uzasadnione. Działanie pozwanego, które doprowadziło do zamknięcia drogi stanowiło zachowanie bezprawne, przez co należy rozumieć sprzeczność z powołanymi przez Sąd pierwszej instancji przepisami prawa. Wnioski o przywrócenie pierwotnej organizacji ruchu, ze wskazaniem, że zamknięcie odcinka drogi, gdzie znajduje się stacja paliw, doprowadzi powodową spółkę do upadłości. W konsekwencji powodowej spółce została wyrządzona szkoda polegająca na utracie przychodu w kwocie 1.580.098,09 złotych.

Ponadto należy podkreślić, że nie spełnia wymagania z art. 398⁴ § 2 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazanie w skardze kasacyjnej zagadnienia prawnego, które dotyczy zastosowania w sprawie konkretnego przepisu, a nie abstrakcyjnego problemu związanego z jego wykładnią (postanowienie z 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06, OSNP 2008, nr 7–8, poz. 118).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do art. 98 § 1 i 3 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

[ms]

